

N:o 10.

Af friherre **von Schwerin**, med förslag till ändrade bestämmelser
angående inkomstskatt.

Vid 1903 års riksdag väckte jag i motionen n:o 5 inom Första Kammaren förslag, gående ut därpå, att inkomstskatt för fast egendom skulle erläggas efter den verkliga inkomsten och således icke såsom nu efter den beräknade; men blef denna motion af bevillningsutskottet afstyrkt och af Riksdagen afslagen.

Vid bevillningsutskottets utlåtande fanns fogad en af utskottets ordförande, juris doktorn H. Cavalli, afgifven, motiverad reservation, däri yrkades bifall i hufvudsak till min berörda motion samt fanns intaget ett fullständigt förslag till ändrad lydelse af hithörande delar af inkomstskatteförordningen.

Nämnda af herr Cavalli framställda förslag upptogs af mig i en vid följande års riksdag väckt motion, n:o 12, samt blef af bevillningsutskottet tillstyrkt med allenast några smärre ändringar.

Emellertid afslog Riksdagen såväl min sistberörda motion som bevillningsutskottets i anledning af densamma framlagda förslag, och var utan tvifvel skälet därtill, att man icke ville vidtaga någon partiell förändring af inkomstskatteförordningen, utan afvakta den fullständiga omarbetning af hela denna förordning, som väntades skulle af Kungl. Maj:t verkställas.

Då en mera fullständig reform af inkomstskattelagstiftningen, enligt hvad statsrådet och chefen för finansdepartementet i sitt yttrande till statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 13 innevarande januari vid beräkningen af statsverkets tillgångar uttalat, säkerligen icke kommer att framläggas för innevarande års Riksdag, men detta, på sätt chefen

för finansdepartementet i nyssnämnda yttrande jämväl framhållit, icke synes böra hindra, att förslag till förändrade bestämmelser i vissa mera fristående delar af samma lagstiftning, i den mån så kan finnas möjligt och lämpligt, göres till föremål för särskild framställning till Riksdagen, har jag ansett mig böra återupptaga ofvan omnämnda, af bevillningsutskottet vid 1904 års riksdag i ämnet framlagda förslag.

Jag hemställer alltså,

att Riksdagen ville besluta, att nedannämnda paragrafer i förordningen om inkomstskatt måtte erhålla följande förändrade lydelse:

2 §.

Till inkomst af fast egendom räknas den inkomst, som enligt gällande bevillningsförordning är genom fastighetsbevillning beskattad, såsom

uppburen arrende- och hyresavgift samt förmån af egen bostad för enskild skattskyldig och hans familj, såvida dylik förmån icke är att hänföra till inkomst af tjänst eller pension;

all den afkastning, som härflyter af jordbruksnäring, därunder jämväl inbegripet hvad som förvärfvas genom upplåtelse af afverkningensrätt till skog eller genom skogsafverkning å mark, som af afverkaren äges eller annorledes än på grund af upplåten rätt till afverkning innehafves;

inkomst af mejerihandtering, potatismjölfabriker och andra binäringar till jordbruket, i den mån de afse tillgodogörande af eget jordbruks produkter;

afgäld eller ersättning i penningar eller i natura, som ingår till fastighet;

frälseränta.

4 §.

Till inkomst af arbete räknas

a) inkomst af rörelse eller yrke, såsom:

1:o inkomst af bergsbruk, kalk- och stenbrott jämte därtill hörande verk, inrättningar och näringar;

kvarnar och sågverk, fabriker, mekaniska verkstäder, brännvinsbrännerier och andra för varors tillverkning eller förädling anlagda inrättningar; *skogsafverkning på grund af upplåten afverkningsrätt*, mejerihandtering, potatismjölfabriker och andra binäringar till jordbruket, *i den mån inkomsten icke enligt 2 § skall till inkomst af fast egendom hänföras*; penningrörelse, handelsrörelse, skeppsrederi, sjöfart, handtverk eller annan näring;

2:o) inkomst af till allmän trafik upplåten järnväg, kanal eller annan farled samt flottled; och

3:o) hvad som förvärfvas genom utöfning af vetenskap, konst eller handaslöjd;

b) inkomst och förmån af tjänst eller särskildt uppdrag, såsom: aflöning, arfvode, traktamente, sportler, bostad, därest denna icke är såsom löntagarens inkomst af fast egendom beräknad, och annan med allmän eller enskild tjänst förenad förmån;

c) pension, årligt understöd (gratifikation), lifränta eller undantagsförmån;

d) all annan i denna § samt 2 och 3 §§ ej omnämnd inkomst, som enligt gällande bevillningsförordning är att hänföra till inkomst af arbete.

5 §.

1 mom. Inkomst enligt denna förordning taxeras för det löpande året. Vid taxeringen iakttages, att skattskyldigs sammanräknade inkomst utföres i fulla hundratal kronor, så att öfverskjutande belopp, som icke uppgår till fullt hundratal, bortfaller.

2 mom. a) Inkomst af *fast egendom och kapital* och annan inkomst af arbete än lön eller pension upptages med det belopp, hvartill inkomsten under nästföregående året uppgått; med iakttagande likväl, *dels* att inkomsten första året, den åtnjutes, äfvensom då den icke åtnjutes för hela föregående året, skall upptagas med det belopp, hvartill densamma, enligt de upplysningar taxerings-

männen kunna förskaffa sig, skäligen må anses för det löpande året uppgå, dels ock att, då inkomsten under det löpande året upphör, densamma upptages med det belopp, som, med det nästföregående årets inkomst till beräkningsgrund, motsvarar den tidrymd af det löpande året, för hvilken inkomsten åtnjutes.

b) Med allmän eller enskild tjänstebefattning förenad lön så ock pension upptages med det belopp, hvartill densamma för det löpande året blifvit i stat eller annorledes bestämd; börande däremot med tjänstebefattning förenade tjänstgöringspenningar, dagaflöning, sportelersättning och obestämda eller extra inkomster beräknas på sätt under a) är föreskrifvet.

c) Vikariatsarfvode, arfvode för uppdrag af öfvergående beskaffenhet och all dylik tillfällig inkomst, som härflutit af annan den skattskyldiges verksamhet än hans redan till beskattning taxerade tjänst, rörelse eller yrke och som tillfallit honom så sent under ett år, att densamma icke kunnat af det årets taxerings- eller pröfningsnämnd beräknas, taxeras det näst därpå följande året.

d) Bostads- och andra naturaförmåner, hvilka skola vid taxering af inkomst af fast egendom tagas i beräkning, uppskattas efter i orten gällande medelpris. Däremot skall lön och annan inkomst, som utgår i spannmål eller persedlar och ej är att till inkomst af fast egendom hänföra, upptagas med det kontanta belopp, den efter senast för orten gällande markegångspris utgör.

6 §.

Vid taxering af inkomst må afdrag icke ske:

a) för den skattskyldiges och hans familjs utskulder och lefnadskostnader samt därtill hänförliga utgifter;

b) för ränta å den skattskyldiges eget i hans fasta egendom eller jordbruksnäring, rörelse eller yrke nedlagda kapital.

c) för hvad som användes till fast egendoms förbättring, tillökning af inventarier eller kapitalafbetalning å skuld.

7 §.

Däremot må afdrag ske:

1:o) *vid taxering af inkomst af fast egendom*

a) *för underhåll af fastighet samt maskiner, redskap och öfriga inventarier, som i jordbruksnäring användas;*

b) *för arrendeavgift, värdet af utgående undantagsförmåner, aflöningar i penningar eller i natura samt i öfrigt omkostnader för egendomens skötsel och inkomstens förvärfvande samt, om frälseränta utgår från fastigheten, räntans belopp;*

2:o) *vid taxering af inkomst af arbete*

a) *för omkostnader för bedrifvande af rörelse eller yrke, såsom*

arrende eller hyresavgift,

underhåll af fastighet och inventarier,

aflöning, föda och öfriga kostnader för de i och för rörelsen använda biträden och arbetare,

samt andra därmed jämförliga utgifter;

b) *för kostnader, som äro förenade med utöfning af vetenskap, konst eller handaslöjd;*

c) *för hvad som anvisats till bestridande af de med erhållna tjänster eller uppdrag förenade särskilda kostnader, såsom:*

reskostnadsersättning,

å stat uppförd häst- och båtlega,

officerares lönetillägg för tjänstehästar samt fourageringsersättning,

anslag till skrifmaterialier, kontorshyra och andra expenser,

dagaflöning eller traktamente för förrättning å annat ställe än tjänstemans eller i förrättningen deltagande persons vanliga boningsort, arvode, dagaflöning eller traktamente för kommendering utom station, fältaflöning under krigstid,

samt arvode eller traktamente för riksdag eller revision å annan ort, än där arfvodes- eller traktaments-tagaren är bosatt;

d) för följande med ämbete och tjänst förenade utgifter, nämligen:

den afgift, tjänsteman, såsom sådan, åligger utgöra till pensions-, änke- och pupill- eller annan understöds-kassa,

aflöning eller annan ersättning till vikarie eller tjänstebiträde,

prästernas i jordeboken upptagna utlagor, i den mån de icke äro eftergifna,

ränta och amorteringsbidrag till öfverbyggnads-amorteringsfonden för prästgårdarne i Skåne,

samt kostnader för sådana särskildt anbefallda tjänsteresor, för hvilka ersättning icke är särskildt anvisad.

8 §.

1 mom. Från skattskyldigs inkomst må afdrag vidare ske för skattskyldig åliggande ränta å gäld.

Svensk medborgare, som icke är i riket mantals-skrifven, äfvensom utlänning äge dock åtnjuta afdrag endast för ränta å sådan gäld, som ådragits för förvärfvandet af inkomst, för hvilken inkomstskatt skall här i riket erläggas.

2 mom. Vid taxeringen för inkomstskatt må skatt-skyldig njuta afdrag för sådan förlust å rörelse eller yrke, som ej är att hänföra till kapitalförlust.

Utvisar vid beräkning enligt 7 § 2:o a) och b) af skattskyldigs inkomst viss inkomstkälla förlust, må dylik förlust afdragas från den skattskyldiges öfriga inkomst; dock må sådant afdrag ej åtnjutas af svensk medborgare, som icke är i riket mantalsskrifven, ej heller af utlänning.

12 §.

Skyldighet att erlægga skatt för inkomst åligger med nedan angifna undantag och inskränkningar

a) svensk medborgare, som är i riket mantals-skrifven:

för all inkomst, han åtnjuter vare sig här eller från utrikes ort;

b) svensk medborgare, som icke är i riket mantals-skrifven:

för all inkomst han härifrån åtnjuter;

c) utlänning, som är i riket bosatt eller här sig uppehåller såsom resande, vare sig fortfarande under ett år eller under större delen af tre på hvarandra följande år eller som härifrån åtnjuter inkomst af fast egendom eller uppbär lön eller pension eller här idkar näring:

för den inkomst af fast egendom, han härifrån åtnjuter, samt för den inkomst af kapital och arbete, som af honom här förvärfvas eller härifrån åtnjutes, eller ock, utifrån införd, här användes;

d) af utlänning, som icke afses i c) här ofvan, men som härifrån åtnjuter inkomst, som i 3 § c) omförmäles:

för sistnämnda slags inkomst.

20 §.

1 mom. Skyldige att utan särskild anmaning på heder och samvete årligen afgifva uppgifter till ledning vid taxeringen äro:

a) verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerat eller står under offentlig kontroll, samt

b) annan skattskyldig, som näst föregående år enligt gällande bevillningsförordning eller denna förordning taxerats för minst 2,000 kronors inkomst eller

samma år åtnjutit inkomst till enahanda belopp af beskaffenhet, att den bör enligt sistnämnda förordning till inkomstskatt taxeras; dock att uppgiftsplikt jämväl åligger skattskyldig, hvilkens nästföregående år taxerade eller åtnjutna inkomst af nämnda beskaffenhet icke uppgått till 2,000 kronor, såframt inkomsten utgjorts af eller däri ingått minst 1,000 kronors sådan inkomst, som enligt denna förordning är att hänföra till *inkomst af kapital*.

2 mom. Enhvar annan vare efter anmaning, som i denna förordning sägs, skyldig lämna dylik uppgift.

21 §.

Uppgift, som i 20 § omförmäles, skall, i enlighet med fastställt formulär, skriftligen afgifvas och utvisa:

dels beloppet af skattskyldigs inkomst nästföregående år, dels de afdrag för skuldränta och förlust, som han yrkar att få tillgodonjuta vid taxeringen, äfvensom, då inländskt aktiebolag eller enskildt bankbolag yrkar afdrag, hvarom i 9 § förmäles, beloppet af inbetaldt aktie- eller lottkapital och den bestämda utdelningen därå, dels ock i fall, då uppgiftsskyldig äger eller arrenderar fast egendom, samma egendoms beskaffenhet af jordbruksfastighet eller annan fastighet eller frälseränta, samt, därest egendomen varit under nästföregående år åsatt taxeringsvärde, nämnda värde.

Uppgift enligt 20 § 2 mom., som inforrats af ordförande i bevillningsberedning eller kronans ombud hos taxeringsnämnd, må skattskyldig dock äga att muntligen hos bevillningsberedningen eller nämnden meddela.

Vid uppgift för verk eller bolag, som i 20 § 1 mom. a) sägs, skall fogas dels bestyrkt utdrag af verkets eller bolagets senast afslutade räkenskaper, utvisande beloppet af hela den under räkenskapsåret upp-

komna vinst, ränta å eget kapital inräknad, dels ock bestyrkt afskrift eller tryckt exemplar af verkets eller bolagets revisionsberättelse för senaste räkenskapsår.

Uppgift för utländsk försäkringsanstalt skall innehålla, förutom hvad ofvan föreskrifvits om fast egen- dom, antalet försäkringar och premiebeloppet för näst- föregående år inom riket äfvensom beloppet af under samma tid utbetalade återförsäkringspremier.

Stockholm den 23 januari 1906.

Werner G. von Schwerin.